

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archiducesane Sibiu, strada Micălor nr. 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolff Steiner în Hamburg (Germania).

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Micălor nr. 37.

Epistole nefrancoase se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere armon — și timbru de 30 cr. pentru Be-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 25 Ianuarie.

Începem revista noastră de azi cu o scire vechie și totuși nouă, — despre maghiarizare. Nouă este scirea cea vechie intr'ată încă, după diare demne de credință, aflăm și acum ni se atrage atențiunea și din alte părți, că maghiarizarea este sub protecțiune înaltă și se promovează în mijlocul unei populațiuni curat românești.

„Pester Journal” sub rubrica: Noutățile dăile aduce următoarele: „Limba ungurească în serviciul drumurilor de fer. Învățarea și aplicarea limbei ungurești din partea personalului drumurilor de fer a societății căilor ferate de stat, precum se știe, este un obiect pentru care administrațiunea acesteia are continue silințe și atențiune, luându'și drept scop a corespunde din toate părțile provocărilor, ce i se fac referitoriu la provocarea limbei maghiare din partea guvernului și a țerei. Încă de mai mulți ani la primirea de noi candidați pentru serviciul drumurilor de fer se adauge condițiunea, ca aceia să știe limba ungurească, vorbi și scrie; eară oficianții și servitorii cari deja se află în serviciu se întesc cu severitate și însuși această limbă cu desăvârșire, și acei, cari se disting cu învățarea ei se preferază și se remunerează. Grație acestor măsuri, partea cea mai mare a personalului pe liniile ungurești corespunde acestor pretensiuni drepte în privința limbei. Dară nu numai pre limi, ci — ce poate e mai puțin cunoscut, — și pre domeniile banatice, proprietatea acestei societăți se dă cu cea mai scrupuloasă atențiune cultivării limbei naționale atât între propriul personal, cât și între populațiune însași. Aceasta cu atât mai vărtos trebuie accentuată și recunoscută, cu cât acolo avem a face cu o populațiune exclusiv românească. Cu privire la personalul domeniul a societății, cunoscința limbei ungurești formează la primire un factor prin eminență considerabil; oficianților și servitorilor deja angajați li s'a prescriis un restimp corespunzătoriu pentru învățarea acestei limbi, pentruca dînși în coatingerea cu dirigătorii și cu publicul să se poată servi cu dînșea. Legea din 1879 despre instrucțiunea publică se manuează în orașele montane banatice cu rigoare și în scoalele de sub patronatul societății, privirea este îndreptată cu deosebire asupra cultivării limbei ungurești. Resultatele dobândite până acum intru această direcțiune, special intru cât atinge districtele industriale mai mari, ne îndreptătesc la așteptările cele mai frumoase, și nu ne lasă să mai dubităm în fine despre succes.”

Recomandăm atențiunii tuturor Românilor acest fenomen, vechiu în origine și nou numai în aplicările parțiale. Recomandăm serioasei atențiuni și provocăm totodată toată inteligența noastră din toate părțile

a nu fi indiferență față cu desnaționalizarea poporului nostru, căci asta are să dăcă a fi indiferent față cu existența noastră. Nici să se poarte timid inteligența noastră față cu astfelu de procederi, pentrucă prin astfelu de timiditate renunță la existența ei proprie. Ea numai poate fi română, îndată ce nu se mai interesează de ceea ce este românesc, sau stă în vre o legătură cu afacerile românești. Și apoi dacă Maghiarii se cred în drept a ne proscribe naționalitatea, noi și ai noștri, să nu fim în drept a ni o apăra? Când am renunța noi la dreptul de a ne apăra naționalitatea noastră am renunța la toate drepturile ca Români.

Se va mira cineva că pentru ce Nemții, recte Jidanii, în diarele lor a probă și laudă procedura Maghiarilor. Nici o mirare. Nemții și instrumentele lor, Jidanii, au deplină și necălită convingere despre superioritatea nemțască în Ungaria și au o presimțire aproape egală cu convingerea, că Maghiarii prin mesurile lor pregătesc numai calea spre germanizare.

În casa deputărilor din Viena s'a început în 5 Februarie n. desbaterea novejii privitoare la impositul fundar și se va continua până Sâmbăta. Principele Lichtenstein a făcut o propunere în privința reformei radicale a legii scoalelor populare în sens religios, moral și național. Lienbacher a propus reducerea obligamentului de a cerceta scoala la șese ani.

Conferențele s'erbesci în cestiunea drumurilor de fer se continuă în Viena. După ceea ce a p'etruns în public conferențele nu curg așa neted. Representantul S'erbiei, Maricov, a adus pe tapet un sir de puncte de vedere, care, d'ice reprezentantul s'erbesc, s'unt dictate de interesele S'erbiei. Întreruperea conferențelor este foarte probabilă.

Recunoascerea independenței României din partea Germaniei, Franței și Englierei, se scrie din Berlin, căse va mai amana, din cauză că guvernele respective încă tot nu s'unt mulțamite cu rezolvarea cestiunei Evreilor.

Trăgănarea recunoascerei pe lângă atâtea preteceste nejustificabile, justifică indignațiunea ce o vedem manifestându-se în presa opozițională din România.

Din London se telegrafează: Cu ocaziunea deschiderii parlamentului cuvântul de tron accentuează raporturile amicabile cu puterile esterne și susține că evenimentele dela amănarea parlamentului încoace garantează de nou pacea europeană pe bazele satorice de congresul din Berlin. Deocamdată nu este cu puțință a revoca trupele din Afghanistan. Guvernul e hotărât a asigura granițele în partea aceasta, voiesce înse a susține relațiunile amicabile cu domniitorul și poporul din Afganistan. Cuvântul de tron exprimă speranța că confederațiunea din Africa de sud în scurt va fi întemeiată și anunță un proiect, conform căru se simplifică transpunerea posesiunii de pământ.

Sciri din Petersburg afirmă,

că cu descoperirea tipografiei secrete s'a pus mâna pe statul maior al Nichiliștilor și așa agitațiunei din partea acestora se va pune capet.

Dieta Ungariei.

Ședința din 31 Ianuarie a fost menită pentru petițiuni. După rezolvirea petițiunilor s'au motivat interpelațiunile însinuate.

Baronul L. Ozsegovici a interpellat pe ministrul de finanțe:

1. Cu ce escusă dl. ministru denumirea directorului reg. provincial de finanțe în Agram, care a urmat în contra § 45 din legea despre pactul dela 1868 cu Croația, fără învoirea prealabilă a guvernului din regatul Croației și Slavoniei, și în contra § 46 al acelei legi care dispune, ca asemenea posturi, care cad în resortul comun, să fie suplinite precăt numai se poate cu fii din Croația și Slavonia?

2. Când are de cuget dl. ministru se amoveze pe actualul director provincial de finanțe din Agram și să propună Coroanei pe altul în locul aceluia?

Ios. Madarász a interpellat pe ministrul de justiție, dacă are sau dacă voiesce cel puțin să aibă cunoscință despre faptul, că în 31 Decembre an. tr. s'a călcat la ordinul judecătoreiei de presă din Budapesta locuința redactorului dela „Szekecsfehervár és vidéke” în Ianuarie și că cu tot promitul respectivului i s'au scormonit toate scrisorile într'un mod arbitrar, și aceasta pentru cuvântul, că redactorul luând însuși asupra sa responsabilitatea nu a numit pe autorul unui articol care a apărut în anul trecut în foia numită având de obiect execuțiunile fără milă la incassarea contribuțiunilor? Care paragraf din legea de presă permite o asemenea dispozițiune și dacă aceasta nu este permis, are dl. ministru de cuget a pedepsi o astfel de procedere îndreptată contra libertății personale și de presă?

În ședința dela 3 Februarie s'au notificat esibitele. Ministrul de finanțe a retras între aplause cele două proiecte relative la prolongirea termenelor de amortisațiune a obligațiunilor urbariale, din motivul, cum adauge ministrul, că s'au ivit îngriji în comisiunea financiară pentru alterarea termenelor. Ministrul a prezentat însă alte trei proiecte în această afacere. Observăm, că în aceste proiecte terminele de amortisare s'unt nealterate. Comisiunea financiară la care s'au transpus a luat proiectele pentru ale studiu.

Casa a luat după aceasta la cunoscință raportul comisiunei de incompatibilitate în cauza deputatului Iacob Mielh, care s'a denumit canonic. Comisiunea n'a aflat în această denumire absolut nici un cas de incompatibilitate.

Comisiunea de imunitate propune în afacerea lui George Nagy ca cererea creditorului Nasch să se respingă ear cererea de estradare a judecătoreiei cercuale din Székelyhid să se încuviințeze.

Urmează la discusiune interpre-

tarea §. 1. din articolul de lege I: 1875 sau deciderea întrebării: dacă se pot denumi deputați din dietă comisari guverniali? Comisiunea a aflat că denumirea deputărilor de comisari guverniali e admisibilă după spiritul legii, și a propus casei primirea păreri sale. Ios. Madarász arată că legea nu poate fi interpretată altfel decât așa: că esmiterea deputărilor ca comisari guverniali e compatibilă cu pozițiunea unui deputat numai când există următoarele condițiuni: dacă denumirea e de natură provisoră, dacă nu e împreună cu leafă sistemată, dacă nu durează mai mult de un an și dacă casa 'i dă deputatului conceiul recerut. Interpretațiunea, că esmisiunea în una și aceeași afacere se poate reinnoi după trecerea unui an, se află în contradicțiune cu spiritul legii. Conceiul trebuie să urmeze înainte de incerpera sau primirea esmisiunei. Oratorul substerne o contrapropunere în acest înțeles.

Asupra acestor propuneri s'a încins o lungă desbatere care nu s'a terminat în ședința de azi.

Presa rusească și franceză asupra înarmării germane.

Am vădut în numerii trecuți care s'unt părerile presei germane și austriace asupra sporiei armatei germane. Presa rusească și franceză începe și ea a comenta această sporie a forțelor militare germane. Foia „Journal de St. Petersburg”, organ scris în limba franceză și inspirat de cancelaria imperială d'ice, că sporiea armatei germane a dat alarmistilor de meserie substrat de vorbit, dar ea nu' va imita.

„Cererea făcută consiliului federal, d'ice acel țiar, nu implică, în nici un fel, numai prin existența sa, o desmîntire a speranțelor de pace întemiate pe speranțele de pace formulate în ziua de anul nou de către împăratul Wilhelm. Fără îndoială aceea cerere nu seamenă cu o tendență spre desarmare, dar nu o esclude nici de cum. O dată guvernul asigurat că până la 31 Martie 1888 el va pute să dispună tot-dea-una de un contingint echivalent cu 1/100 din populațiune, nimic nu 'l împedecă să profite de împiegurări pentru a procede la o reducere a cheltuelelor militare și poate chiar a lua inițiativa. În unul din ambele casuri, e vorba de o măsură legislativă și cu scopuri depărtate; în cea-laltă, va fi vorba de o măsură administrativă tot-dea-una revocabilă.”

„Gazeta din Moscu”, care trece ca țiarul preferat al împăratului Alecsandru, reamintesc asemenea declarațiunile făcute de împăratul Wilhelm în ziua anului nou, și recapitu-lează atacurile și denuciările presei germane în contra Rusiei și caută a găci motivele ei. Pentru ea, numai de Franca se teme Germania, căci nu se pot bănui într'un mod serios la Berlin intențiunile pacifice ale Rusiei. Cu toate aceste, „Gazeta din Moscu” găsece că presa germană dă dovadă de ușurință, când într'o ții împuță Rusiei

inarmări inchipuite și a doua și vorbește de neputința militară a acelei puteri. Neputința Rusiei, după foaia moscovită, este un argument ce se întrebunțează la Berlin pentru a face impresiune asupra spiritului Francezilor și nimic mai mult.

„Vom vedea, adaugă conchidând „Gazeta din Moscua, „cum diarele berlineze vor face acest fapt amical (sporirea forțelor militare) cu stăruința din di în di mai mare de a lăuda binefacerile păcii. Dar putem arăta dinainte ceea ce vor spune: este că sporirea armatei germane este complimentul argumentului ce a adus față cu Franța pretinsa neputința a Rusiei.”

Diarul „Novoje Wremja”, din Petersburg se întreabă dacă presa germană n'a făcut atâta șgomot despre reformele operate în armata rusă în urma rebelului Turciei și n'a strigat în contra unor pretinse concentrări de trupe în Polonia, decât numai cu scopul de a justifica în ochii poporațiilor sporirea sarcinilor militare și bugetare. În cazul acesta, dice acel diar, Germania ar face mai bine să mărturisească pe față, că adevărata cauză a îngririlor sale se află la A-pus, ear nu la Resărit. În adevăr, „Novoje Wremja” pretinde că bugetul militar al Franței și distribuirea actuală a forțelor sale militare sânt cu mult mai ingrigitoare pentru Germania de cât inarmările ruse, și crede că, dacă diarele din Berlin se acată de Rusia este numai de teamă de a nu irita prea mult nervii națiunii franceze.

„Gazeta (rusă) din Petersburg” crede, din contră, că Germania este în contra Rusiei, și numai în contra ei.

„Cetitorii noștri, dice acel diar, sciu cât s'au escitat în contra noastră poporațiunile germane. Nu este vedit că în contra noastră e îndreptat proiectul prezentat Consiliului federal? Dar atunci se pune întreabarea următoare: din ce parte se va găsi de aji înainte preponderanța, din partea noastră sau din cea a Germaniei aliată cu Austria, și dacă aceste două puteri cu armatele lor actuale nu amenință pe Rusia, se poate dice că Rusia le amenință?”

„Gazeta din Petersburg” stabilește apoi că Germania și Austria intrunite ar pute pune pe picior 2,433,044 soldați și 63,036 ofițeri, la care Rusia nu ar opune decât 43,880 ofițeri și 1,786,430 soldați; „fără a numera” dice ea „că trebuie se ocupăm Caucazul, Asia centrală și provinciile cele mai depărtate ale Siberiei, și că la noi distanțele se numără prin cifre neauzite în Europa apuseană. Cine amenință dară și cine este amenințat? Armata noastră reprezintă abia două treimi din armata austro-germană. Germania nu are nici un cuvânt de a se teme de Rusia; ea ar trebui să aducă mai bine un omagiu iubirei în adevăr estraordinară ce avem pentru pace.”

„Golos,” vorbind de acioma că Polonia ar fi mîsa unui rebel între cele trei puteri, care au împărțit-o, urmează campania ce a întreprins în favoarea unei împaciuri între Poloni și Ruși, și cere desființarea regimului estraordinar stabilit în provinciile Vistulei, dela reșcoala din 1863. În aceea țesă, se regăsește ideea generală a luptei slavismului în contra germanismului. Oare-care pretensiuni poloneze se leagă de aceea țesă; astfel s'a publicat mai deunăzi la Varșovia un „Dicționar geografic al regatului Poloniei și al altor țări slave adiacente,” care reclamă ca țări slave, afară de marele ducat de Posen și câteva părți ale Silesiei prusiane, provincia Prusiei, sau precum se numia odinioară în limba polonă, provincia Lodz. Toate numele germanisate sânt reduse la vechile lor forme polone, și numele germane sânt slavisate la

rëndul lor. Aceasta nu mai este rebel de condeiu, este rebel de volume și de călimări; sânt de altmintrelea și provincie ruse pe care Poloni le reclamă provincie poloneze, afară de Polonia propriei țisă.

„L'avenir militar compară forțele Germaniei cu ale noastre, și demonștră cu cifrele în mână, că după sporirea proiectată vecinii noștri vor ave opt până la nouă regimente de infanterie adevăc aproape valoarea unui corp de armată mai mult ca noi. El adaugă că nu putem ține socoteală de cele patru batalioane de regiment ale noastre, de oare ce al patrulea din aceste batalioane n'a fost obținut de cât în detrimentul efectivului celor lalte trei așa că vom fi obligați în curënd, să reluăm oamenii din al patrulea batalion și să nu lășăm acestuia din urmă decât cadrele sale. Iacă cât privește infanteria. Încât despre artileria de câmp sântem ceva superiori; dar artileria noastră de fortărețe are un material foarte departe de a corespunde cu trebunțele, și cavaleria noastră, destinată a suporta primul contact cu inamicul în cas de resboiu, cere o sporire și îmbunătățiri notabile, a căror spese, ar pute să susțină diminuarea cadrelor superioare prea abundente.

„Republique française” scrie următoarele: În Franța, tragerea la sorți și hotăririle luate de consiliul de revizie, decid afară de rari excepțiuni, asupra obligațiilor militare ce sânt impuse asupra fie căruia cetățean.

În Germania n'a fost tocmai așa. Numerul tinerilor ce ajunge în fie care an la etatea cerută pentru a răspunde la apel e cam de 365,000. Această cifră bine înțeles, nu e decât nominală, emigrațiunile reducând într'un mod considerabil. Din acești 395,000 înscriși cam 65,000 sânt declarați improprii pentru ori ce serviciu armat sau ausiliar. Restul e împărțit în două categorii. Prima se compune din tineri buni de serviciu neavând nici un motiv de dispensă condițională. Ei trag la sorți între ei și se încorporează pe fie care an ca la 140,000 cari servesc trei ani în armata activă, patru ani în rezerva armatei active și cinci ani Landwehr sau armata teritorială.

Tot restul clasei, cam vre o 160,000 de oameni, e pus în rezerva de recrutare. Aceasta cuprinde deci oamenii buni de serviciu, care în vederea numerului lor de sorți, n'au fost imediat încorporați; apoi oamenii cari din cauza slăbiciunii constituției lor au fost trimiși la o nouă escaminare a comisiunilor de recrutare; în fine oamenii dispensați condiționat. În această privire vom observa, că în Germania nu e dispensă pentru institutori și că nu există scutire completă de serviciu militar, nici chiar în favoarea clerului.

Această rezervă de recrutare e împărțită în două părți. Prima parte cu un efectiv anual de aproape 60,000 de oameni, e destinată la trebunțele înlocuirii chiar dela începutul resboiului. Ea cuprinde oamenii buni pentru serviciu dar nechemăți în vederea sortului lor, pe cei dispensați condițional, apoi pe cei ce sânt recunoscuți ca cei mai puțin slabi din amănății din cauza slăbiciunii de constituție.

A doua parte conține pe toți ceilalți oameni clasați în rezerva recrutării, adevăc 100,000 de oameni pe an, și sânt considerați în aceasta în timp de doisprezece ani, adevăc până ce oamenii de vërsta lor, după ce au servit în armata activă, apoi în rezerva armatei active, în fine în Landwehr, trec în Landsturm care nu e alta decât rezerva armatei noastre teritoriale. Acei cari sânt înscriși în prima parte a re-

servei contează în ea șapte ani, dacă nu sânt chemați la serviciul activ în timp de pace. Această chemare se face când oamenii sânt recunoscuți buni pentru serviciul activ dacă constituția lor s'a îmbunătățit, sau când circumscripțiunea de recrutare la care aparțin, nu poate da contingentul ce i se cere.

După acești șapte ani, dacă n'au servit, trec în a doua parte a rezervei de recrutare, unde stau cinci ani, și de unde intră în landsturm în același timp cu acei, cari au fost puși dela început în această a doua parte.

Se înțelege, că dacă atunci când erau în prima parte, au fost chemați sub drapele, își reiau locul în clasa lor când aceasta trece în rezerva armatei active.

Din ceea ce procede se vede, că afară de această armată și rezerva sa, de landwehr și de landsturm, mai este în Germania o rezervă a recrutării care scădând perderile, are o primă parte de 300,000 de oameni și o a doua care se ridică la aproape 1,200,000 de oameni. Până acum n'a fost nici odată ecersată această rezervă specială. Proiectul de lege de acum cere să se adune cei 300,090 de oameni din prima parte a rezervei recrutării, în timp de șapte ani cât figurează în controalele acestei părți, la patru stagii de instrucție, din care două de opt săptămâni fie-care, adevăc un total de douăzeci săptămâni sau cinci luni.

Va rezulta din aceasta că pelângă cei 1,400,000 de tineri soldați încorporați pe fie-care an pentru serviciul de trei ani, 60,000 de oameni vor primi încă o instrucție elementară aproape analoagă cu aceea a porțiunii a doua din contingentul nostru. Noi n'avem pe fie-care an mai mult de 130,000 până la 140,000 de recruți, cuprindând între aceștia și a doua porțiune a clasei. Din punctul acesta de vedere, sântem înderēt și încă cu mult. Și dacă stabilim această comparație e pîntrucă autorii proiectului ce tinde a modifica legea militară a Germaniei, au făcut-o mai întăiu pentru a demonstra necesitatea sporirii forțelor acestui imperiu.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Secăremb, 22 Ianuarie 1870. Stimate dile Redactor! Interesele și bunăvoința cu care întimpinați promovarea cauzei școlare, me îndeamnă a ve ruga să dați publicității următoarele șire.

Cred, că fiesce-care dintre confracții învățători, va ave cunoscință despre multele pedece la care e espus progresul învățământului nostru.

Cu toate că pentru delăturarea acelor pedece se recere pre lângă activitatea învățătorilor și a altor factori, amintiți în detaiu în circularul Prea Vener. Consistoriu archidieceșan de dtto 29 Noemvre 1879 Nr. 3344 școl., totuși unele atărăn numai și numai dela voința noastră, a învățătorilor.

Între astfel de pedece se pot numera și cele ce vin din neregularitate. Am avut ocașione a esperia, cel puțin la unii confracți învățători mai tineri de prin tracturile din giurul nostru, că se comite irregularitate în ținerea în evidență așa dicend a administrării interne școlare, unii învățători nu dispun adevăc de protocelele și cataloagele școlare necesare și din lipsa acestora însuși învățătorilor nu e predeplin în chiar cu starea învățământului și a școlaeli, în care însuși funcționează.

Abgînd o asemenea procedere mancă, abgînd dela impregiurarea că ea influențează nefavorabil și nemijlocit și asupra educațiunii, — se nasce,

după părerea mea modestă, și a cea anomalie, că datele statistice școl. nici într'un an nu se pot compune așa încât autoritățile noastre școlare să nu aibă temei de a se plînge, că acele sânt defectuoase.

De și P. V. Consistoriu archidieceșan nu va întărția, a dispune, ca din tipografia noastră să se poată procura pe viitoriu astfel de formulare tipărite, totuși cu permisiunea O. redacțiunii și a confracțiilor învățători me voi încerca a recomanda unele modalități, după care euget, că s'ar pute orienta, și cei mai puțin practici în compunerea de astfel de protocele și cataloage care fiind mai practice vor ave și avantajul, că vor fi mai eține și se vor pute procura și de învățători cu salarie mici.

Modalitățile ce mi permit a le șchița și recomanda sânt următoarele:

La începutul fiesce-cărui a școlar după ce primim dela parochii locali consemnarea tuturor elevilor obligați a frecuenta școala de toate țiile și cea de repetițiune și după un interval de 1—2 săptămâni (în care restimp ni se dă ocașione a ne informa, că nu cumva vre un elev din oare-care cauză, a ramas neinscris?) înscriem pe elevi după alfabet în „Protocelele de primire” care se cuprind rubricile acestea:

Nrul curent		Clasele
Connumele și numele elevilor		
Numele, connumele și caracterul părinților		
anul	luna	Clasele
Religiunea		
1	Clasele	
2		
3		
4		
5		
6		
De când frecentează școala în anul curent) Nrul celor ce frecentează după sece
Elevi		
Eleve		
Când a părăsit școala și din ce cauză?) Numerul celor ce a părăsit școala
Elevi		
Eleve		
A d n o t a r e		

Rubricile de sub „a, b, c” după impregiurări se umplu cu trăsuri simple, a căror sume adunate la o laltă fresce va trebui se consume cu numerul curent de sub rubrica „c,” pe care sume însă în protocol nu le însemnăm apriat, până la finea anului pentru ca, întrevind modificări în statul personal al elevilor, să nu fim silți a face corecturi.

Din „Protocolul de primire” transcriem în „catalogul de șii,” iarăși în ordine alfabetică însă numai pe acei elevi, cari într'adevăr nu sânt dispensați și ca atari obligați a frecuenta școala. — Catalogul de di ar fi să se compună din următoarele rubrici pentru fie care lună a anului școlar, în care se se însemne absențiile

de jumătăți de zile a singuraticilor elevi:

Numărul curent		Cât a absolvit în luna aceasta
Numerele elevilor	Comunimele și vitor	
1	Luna anul școl. 1880	Cât a absolvit în luna aceasta
2		
3		
4		
5		
etc. pro 31		adnotare
Escusate		
Ne escusate		

Am șis, că elevii se se însemne în ordine alfabetică, și aceasta, printrucă de o parte avem ușoritate în manipulare, ear de altă parte nu sântem siliți, ca în toate jumătățile de zile să recităm cetirea catalogului. Căci fiind designat locul, unde are să șeadă fie-care elev, înșărcinăm pe elevii aceia a căror loc e în capătul bancelor, ca la finea prelegerii să ne anunțe numele celor absenți din banca lor, pe cari apoi aflându'i în catalog după litera inițială a conumelui lor, notăm absența cu: „a“ (ante) „d“ (după ameați) „e“ (escusat) „b“ (bolnav); așa încât la finea fiesce-cărei lune a anului școlar vom fi în chiar cu numărul jumătăților de zile neglese, cu sau fără cauză din partea singuraticilor elevi. Tot asemenea avem de a procede și față cu adulții, înșărcinându'i în același „Protocol și Catalog“ înșe pre altă foie, omițând și unele modificări; mai cu samă în „Protocolul de primire“ facem în locul rubricelor pentru clasele 1, 2, 3, 4, 5, 6, numai două, eventual trei, grupând în clasa I pre acei adulți cari nu știu ceti, ear în clasa II pre acei cari știu ceti etc. Se înțelege că aceste protocoale și cataloage trebuie renoite în tot anul școlar păstrându-se cele vechi în arhivul școlar.

Ar fi să amintesc ceva despre celelalte esibite școlare nu de mai puțină importanță, dar voi reveni cu altă ocaziune, dacă nu me va preveni alt confrate învățător cu mai multe cunoșcințe practice.

Alesandru Tulia,
cleric și învăț.

Momente din rebelul dela 1870/71.

Intre scrisorile repositului Jules Favre se află două epistole ce le a adresat densusul, pe timpul când se negocia pacea dela Versailles, amicului seu Jules Simon în Bordeaux.

În prima scrisoare din 26 Februarie 1871 se dice: Noi sântem foarte nefericiți, ieri am avut în Versailles o țiri teribilă; a trebuit să avem amara consciință despre abso luta slabiciune a nefericitei noastre țări și în același timp și consciința despre iubirea intimă ce o avem cătră ea și despre necesitatea de a o apăra până în sfârșit pentru a nu rupe de două doci de ori cu acest învingător sumeț, care s'a arătat aspru, arrogant și pretențios până la extrem. Am golit pă-

harul până în fund. Nu am putut lua asupra noastră responsabilitatea pentru reînceperea ostilităților, care ar fi adus o ruină completă asupra Franciei și care poate o ar fi sters politicesce din cartea celor vii. Trebuie să ne supunem la cumplitele condițiuni, ni se ia fortacează Metz, Lorena germână și ceva din cea franceză. Am scăpat Belfortul, dar ni s'a impus umilirea intrării în Paris. Regele voiesce să dejuneze în tuilerii și să țină o revistă în câmpul lui Marte. Nu știu, dacă acest caprițiu nu va provoca cea mai mare nenorocire, eu voi rămâne în cetatea Paris să împart cu densus soartea ce o așteaptă. Dl Thiers va merge singur la Bordeaux și va substerne preliminariele. Uitașem lovitura de grație: cele 5 miliarde, ni s'au cerut 6. Abia am rodus această sarcină coplesitoare cu 1 miliard. Nu pot descrie curajul și adevărata mărire de suflet a d-lui Tiers, îl admir și îl iubesc din zi în zi mai mult. El a suferit insolențele învingătorului cu o linișce și demnitate necomparabilă. Lui avem să'i mulțumim Belfortul. Eu sigur nu'l obișneam. El mă întăresce în accesele mele de slabiciune. Parisul s'a fost revoltat ieri, unele batalioane din garda națională voiesc să se reșcoale carăși. Sântem neliniștiți și nimic nu ne poate garanta că nu se va comite vre-o nebulnie la intrarea Pruișilor. Ei vor ocupa câmpii elisepână la Tuilerii și vor rămâne aci până la aprobarea preliminariele; prin urmare aceasta trebuie să urmeză cât se va putea mai curând. De altfel pentru ce să mai discutăm? Cine nu și-a formulat deja de mult părerea? Nu este un lucru pervers a mai da de gol nenorocirea patriei? Nu este o crimă a face nenorocirea și mai mare prin cearta între frați? Aduarea națională va pricepe aceasta; colegii noștri, căror le sângera i-nima ca și nouă, vor împărțăși părerile noastre. Nu știu dacă ne vom mai revêde.

Intr'altă scrisoare din 27 Februarie I. Favre dice că începe a se descuragia în urma atător suferințe. Negociările au fost teribile. Nică când nu au existat înșingi cari să fie sdrobiți, umiliți și deriși în impotența lor într'un asemenea mod. Credeam că mor când am vădut punându-se sigilul la această execuțiune, am ascultat cu spaimă cetirea acestui tractat estensiv, după cetire a urmat subsemnarea. Aceasta a fost ultima glie de pământ pe cocișgul ființei iubite, la care eri ne uitam cu un suris și pe care așii o aședăm în mormântul rece. Pentru mine eu aveam milă și dispreț în același timp, Alșăția și Lorena sta înaintea mea, 'mi venia ca și când le-ași vinde Pruișilor. Aceasta era sigur foarte absurd dar nu mă poteam desface de aceasta idee. Nemții străluciau de bucurie, eu suferiam atât de greu încât bucuria lor nu mai era o vătămăre pentru mine. Dl Thiers a înșins această cercare cu un curaj eroic; dar când ne suirăm în caretă, el prorupse în suspine. Venirăm la Paris, el plângând necurmat, eu ca sugrumat și sdrobit. Era după amiazi și un timp strălucit, drumul acoperit de oameni cari ne salutau. Voiam mai bine să zac în cocișgul meu. Seara Parisul se află într'o revoltă completă. Agenți de poliție trebuiră să plătescă cu moartea displăcerea ce li o atrasese sergenții cetății. Am pretrecut noaptea întreagă destepti și într'o spaimă mărișoară. În fie-care moment ni se anunșia prin deșe, că batalioanele gardei naționale au prins armele pentru a merge contra Pruișilor. Se credea adevă că acestia vor veni încă în noaptea aceasta. Noi ne-am încercat a risipi aceasta eroare prin o publicațiune în primării dar în zădar: — iritațiunea și învâlmășala durează. Așa a trecut noaptea și dimineața ne așteptam la turburări serioase, dar de aceste nu s'au întâmplat. Multă agitațiune, adunări turbulente, ameninșări, aglomerări înarmate, dar toate aceste fără un caracter precis. Dl Thiers n'a durmit un minut măcar și s'a îngrigit de toate. Nu șcim cum se va sfârși ziua de așii, noaptea și ziua de mâne. Intrădevăr trebuie să se revoalte omul când cugetă că acest stat maior arrogant voiesce a pune în joc, numai din vanitate copilărească, soartea Parisului și poate a Franciei. Eu declarasem în public, că nu voi vedă pe Pruiși în Paris — și ei vin — eu înșimși am subsemnat carta lor de intrare. Iubite amice! Mi se

rupes inima și cred că nu mult voi suferi această amarăciune. Cu toate aceste voi să rămân la postul meu, a suferi împreună cu Parisul e un fel de deliciu amar ce nu mi'l pot refusa. Această e respunsul consciinței mele la rușinea cu care sânt acoperit. Mă indignez când cuget că sântem espui la asemenea pericul și măhnire fără nici o necesitate politică sau militară, curat numai din pofta de glorie, și pentru a fi înșierăți cu pata de rușine.

Cătră capetul scrisorii Favre cere de la amicul seu să staruiască ca să se surgume în Bordeaux ori ce discușiune, căci ar fi o crimă, dacă s'ar descoperi Europei miseria și impotența Franciei. În fine își pune familia sub scutul amicului seu pentru cazul, între asemenea împiegurări foarte probabil, când densus ar deveni victimă a gtațiunilor febrile ce mișcă întreg Parisul.

Varietăți.

* (Iubileul de cincideci de ani). Dl Gregorie Mateiu, unul dintre veteranii comerului românesc din piața noastră, serbează astăzi în familie și între amici jubileul de cincideci de ani de când a început a lucra pe cariera sa sub firmă proprie, cunoscută în apropiare și depărtare. Dl jubilar, născut în capitala de odinoară a Munteniei (România) Tirgoviștea, la 20 Ianuarie 1809, — a primit cea dintâi parte a educațiunei sale la Bucuresci și din antecedentele familiare se vede, că era destinat pentru cariera de funcționar. Turburările din zilele lui Tudor și Ipsilanti 'l-au strămutat mai întâiu la Craiova și de acolo ca pre mulți alții în Transilvania, la Sibiu. Aci se dedică cuăsuprăși conducerea comerului vânduvei Elena Naco, eară la 1831 după ce se căsătorii cu Elena Stamatii, din o familie de frunte, intră în comuniunea companiei așa numite „grecesci“, care pe timpul acela era în floare și făcea o parte considerabilă din legătura comercială între Orient și Occident. În decursul timpului vedem pre iubilarul funcționând ca primar al acestei companii, constituită mai cu samă de comercianți români.

Compania a încetat de mult din viață. Dl Gregorie Mateiu cu puținii sei conșoți români continuă a da pept cu toate obstacolele și a cultiva ramul comercial cu puteri neobosite, crescând numeroși comercianți români.

Dorim di i-nimă ca dl jubilar, care activitatea și acum la bătrânețe nu o termuresce numai pe lângă cariera sa, cu bucuria și mulțămirea cu care serbează astăzi în sinul familiei ce și-a dat D-șeu ca o resplăță pentru timpuria perdere a scumpei soției sale (1853) și a amicilor, să trăiască la mulți fericiți ani!

* (Hymen). Dl Iosif Goga învățătoriu la școala normală din Rășinari, serbează cununia sa cu d-soara Aurelia Bratu învățătoareșă la școala de fețețe din Rășinari, mâne duminecă în 27 Ianuarie.

(Postal) Pentru linia postală Cserna-Cristur (comitatul Hunedoarei) este de ocupat postul de magistru care pe un ore o leafă de 150fl și 40fl pașale. Cauțiune se recere o sumă de 100 fl v. s. Doritorii de a ocupa acest post au să'i trimită suplicile în termen de 3 săptămâni la direcțiunea postală din Sibiu.

(Lista juraților) pentru cetatea Sibiu pe anul 1880, între jurații de naționalitate străină, conține și următorii Români și adevă domni:

Dr. Aurel Brôte, director la Transilvania; Partenie Cosma, avocat; Dr. Ioan Nemeș avocat;

Dumitru Comșa, professor; Ioan Moga, Dr. med; Ioan Popa avocat; Nicolau Popescu, profesor; Dr.

Demetriu Răucuiu, Dr. Nicolau Olariu, ambii advocați și Demetriu Muntean, profesor.

* (Statutele societății industriale) a pelarilor români din Făgăraș sunt provădute cu clausula legală de ministerul reg. ung. de agricultură, industrie și comeriu sub Nr. 32040 ex 1879.

* (Necrolog). Aron și Elena Densușan, înfrânși de durere, incunoscițează rudele și cunoscuții, că Fabiu Camil Densușan, școlariu în a 3-a clasă gimnasială, neuitatul lor fiu, după scurtă suferință, provădut cu sântele taine, trecu la cele eterne în 17/29 Ianuarie a. c. la orele 11 1/2 din noapte.

Remașițele pămăntesci s'au înmormântat în 19/31 a. c. la 3 oare d. a. în cimitirul bisericii sf. Nicolae din loc. Fie'i țerăna ușoară!

* (Deținuții) în institutul de corecțiune din Gherla în decursul anului 1879 au fost 889. Dintre acestia după naționalitate au fost: Maghiari 286, Nemți 48, Români 454, Ruteni 2, Slovaci 1; de altă naționalitate 98. După confesiune: gr. or. 259, gr. cat. 250, rom. cat. 138, ev. ang. 53, evang. elvet. 134, unitari 27, Israeliti 28. După crimele pentru care au fost deținuți; pentru violență publică: 2 Maghiari, 2 Români; falsificare de bani și de hărții de credit public 9 Maghiari 5 Români 1 Neamț și 1 Rutean; fornicatiune cu violență, 4 Maghiari, 9 Români, 1 Rutean, 2 de altă naționalitate; zăcere cu animale 1 Maghiar; ucidere ordinară 12 Maghiari, 9 Români, 5 Nemți 2 de altă naționalitate; ucidere calificată 17 Maghiari, 23 Români, 3 Nemți 2 de altă naționalitate; încercare de ucidere 4 Maghiari, 1 Români, 1 Neamț, 2 de altă naționalitate; omor 65 Maghiari 83, Români, 3 Nemți, 11 de altă naționalitate; vătămăre grea corporală, 14 Maghiari, 24 Români, 3 Nemți; furt 118 Maghiari, 186 Români, 19 Nemți, 1 Slovac, 52 de altă naționalitate; defraudare 5 Maghiari 4 Români, 2 Nemți, lotrie (răpire) 15 Maghiari, 71 Români, 6 Nemți, 13 de altă naționalitate; tăciunarie 11 Maghiari, 24 Români, 1 Neamț, 4 de altă naționalitate; înșelăciune 7 Maghiari, 10 Români, 4 Nemți, 10 de altă naționalitate; călcărea supunerii și alte escese în afaceri militare 2 Maghiari, 2 Români. — Pentru a înțelege însemnătatea acestor cifre nu trebuie perdut din vedere, că institutul acesta de corecțiune este pentru toată Transilvania, unde sânt circa 1,200,000 Români, 600,000 Maghiari și 170,000—200,000 Nemți.

* (Legarea României cu Dobrogea) printr'o cale ferată pare a fi hotărâtă de consiliul de Miniștri. Ministerul de lucrări publice află din „Curierul Financiar“ că se ocupă în acest moment cu formarea personalului destinat a face studiile preliminare. Acest personal se va divide în două secții: una înșărcinată a face studiile dela Bucuresci prin Slobozia la Cernavoda, și alta dela Buzeu la Slobozia. Opiniunea guvernamentală ar fi a construi această linie în regie după sistemul liniei Mărășești-Buzeu. Ținta ar fi de a obicini pe inginerii români cu construcțiune de căi ferate, de a escuta linii în mai bune și mai economice condițiuni. După a noastră părere, această țintă e ilusorie. D. Guilloux în construcțiunea liniei Ploesci-Predeal s'a servit esclusiv de inginerii români cu construcțiune de căi ferate și experiența acestor ingineri a fost cu atât mai mare și mai profitabilă moralmente pentru ei, cu cât responsabilitatea de a face ceva bun și a nu duce o companie la falită era mai mare.

* (Oficerii superiori ai armatei germane). După Anuarul

militar a armatei germane pe 1880, din care primul esemplar s'a oferit imperatorului ca cap suprem al armatei, și care ocupă primul loc în A-nuar, se află în armata germană 9 mareași, generali, coloneli generali sau feldzeug mestri generali, printre care se află un principe domnitor și alte 5 personaje princiare.

Armata prusiană numără 50 generali, atât de infanterie cât și de cavalerie, din cari 13 sunt principii domnitori, și 85 locotenenți generali din care numai 4 sunt principii domnitori, infanteria posedă 164 coloneli, 168 locotenenți coloneli, 599 maiori: cavaleria numără 50 coloneli, 52 locotenenți coloneli și 71 maiori, artileria de campanie numără 8 coloneli 14 locotenenți-coloneli și 66 maiori.

Corpul de geniu este reprezentat prin 11 coloneli 13 locotenenți coloneli, 11 maiori. Mareșalul baron de Mantuffel este desemnat ca comandant al corpului 15 de armată adjutant general al imperatorului rege șef. a reg. 5 de dragoni, loçtiitor a imperatorului în Alsația-Lorena. El e decorat cu 32 ordine, afară de un oare care numer de medalii.

* (Pozițiunea Paradisului pământesc). D. Delitzsch, un asiriolog erudit a stabilit, prin mijlocul unor documente diverse de o înaltă anticitate, că Edenul era situat în Babilonia, în spațiul cuprins între Tigru, Eufrat și cele două canale numite Pison și Ghihon, și de cari vorbește Biblia.

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Românii prin Alpii dalmatini.

(Urmare).

A. Români pe teritorial sêrbesc.

Este cunoscut că în documentele sêrbesci de nenumerate ori se face amintire de Vlachi. Citatele sunt adunate toate în Gj. Danicic, Rjčcnik iz Knjizew nih starina srpskih. I. U Biogradu 1863. Pag. 131. *Vlah* se traduce în de obște 1. cu *romanus* și se înțelege un orașan italian dela malul dalmatin, înainte de toate un Ragusan; cu *pecuarius* pécuarariu. Însemnarea primă o are cuvântul numai arare-ori, și se perde după 1250 cu totul. Încât pentru însemnarea *pecuarius*, aceasta s'a desvoltat din aceea de *romanus* în înțelesul acela, în care cuvântul acesta este sinonim cu *Român* Timpul, când s'a întemplat a aceasta, când *vlah* nu mai însemna *Român* ci *pécuarariu*, adevêrat că nu se poate ficsa. Pe la mijlocul seculului XII Vlachi erau încă românesci, precum pare a resulta dintr'un pasagiu la presbiterul Diocleas: „Latini, qui illo tempore Romani vocabantur, modo vero Moronlahi, hoc est Nigri Latini vocantur.“ Popa Dukljanina letopis de J. Crnicic. Kraljevica. 1874. p. 8. Cu aceasta stă în consonanță deosebirea riguroasă între Sêrbi și Vlachi, care este explicabilă numai dacă presupunem, că deosebirea n'a fost întemeiată numai pe chemare, bună-oră pe aceea, că aceia erau agricultorii, cestia însă pécuarari; numai suposiția unei deosebiri etnice ne face să putem înțelege, cum de căsătoririle Sêrbilor cu femeii vlachice aveau urmări juridice nefavorabile. Naționalitatea românească a Vlachimilor se vede din numeroasele nume, fără îndoială românesci, ale Vlachimilor: Bukor, Bun, Fecior, Singur, Surdul, Șerban, Ursul; Danicul, Dragul, Drajul, Neagul, adul, Raiul, Stanul, Vladul, nume, dintre cari o parte, precum Bukor, stă în legătură cu apelative românesci, precând cealaltă parte, precum Dragul,

adevêrat că tradează originea sa românească numai prin articolul adaus la cuvânt. Cu *vlah* Sêrbul înseamnă pe Român, în deosebi pe cel de nord pretutindenea, unde vine în nemijlocită atingere cu el, astfel în Sêrbia răsăriteană și în Bănat: cel de sud se numește *Tinjar*; Bulgarul numesce *vlah* pe unul ca și pe celalalt.

Față cu numele *vlah*, lat. *vlacus*, *blacus*, stă și astăzi încă un nume semi-slavon: documentele latinesci numesce adecă poporul morovlachi, moroblachi, mai târziu morlachi, it. morlacchi, un nume, ce nu stă în legătură cu „*more*“ mare, ci este identic cu semi-grecul *μαροβλαχος*.

Un temei al numirii Românilor de Vlachi negri nu s'a aflat: numele se află la Sêrbi ca *karavlah* lângă *vlah*. Cuvântul morlacco „și-a lărgit mai târziu însemnarea, numindu-se *morlacchi* nu numai locuitorii românesci, probabil foarte numeroși, ci și locuitorii slavoni ai continentului, căci în relațiunile venetiene din jumătatea primă a seculului XVI toți locuitorii slavoni ai continentului atât la Quarnero și în Dalmația de nord cât și la Cattaro și Antivari se numesce morlacchi.

În slavoana numele *μαροβλαχος* nu s'a primit, dacă nu cumva numele *mrtovlasi*, sub cari se înțeleg locuitorii graniței între Costaița și Novi, voim sê-l privim ca o diformățiune din morovlasi este și numele unui sat din comitatul pojegan.

Românii au fost pécuarari, cari parte aveau locuințe ficsate, cătune, parte ca păstori migranți cu caii, oiile și caprele lor se duceau din munte în munte, din pășune în pășune. Pe trăsătura această din caracterul poporului român este a se pune temei deosebit: ea esplică respândirea mare și prin urmare însemnătatea mare a poporului românesc pentru istoria teritoriilor dintre cele două mări și țerile învecinate până într-o depărtare mare.

Cu economia de vite la Vlachi au fost împreunate facerea brânzei și comerțul de caravană. Brânza vlachică a jucat odinioară în economia Ragusanilor un rol atât de important, încât se întrebuița lângă metalul monetat ca mijloc de plătire. Prețul lui *casuus vlachescus*, *vlachiscus* (*brencă*) într'un document din anul 1357 se stațoria de cătră stățânire. Ca proprietari de cai de munte Vlachi aduceau la Ragusa plumb bosnian și luau cu sine din Ragusa și din alte anumite orașe maritime între alte mărfuri cu deosebire sare, care în istoria acestor țeri joacă un rol mare. Nu este fără interes un pasagiu din descrierea colunnei lui Roland dinaintea bisericeii stlui Blasiu din Ragusa, descriere scrisă în 1440 de Philippus de Diversis de Quartigianis: „In ea (statua) item est signata mensura brachii communis, quo mensurantur telae, rassiae et res aliae, quae circum illam ab aduenis *Moralachis* et aliquidibus mulieribus venduntur.“ Farlati 6.28.

Din limba acestor Vlachi nu s'a păstrat numai puțin în limba sêrbescă, ce se vorbește în părțile acele: astfel *turma*, ce se întrebuițează în Muntenegru pentru *caravană*, și *turmar*—cărâuș, ce se aude însă numai prin Croația: *turmx* în limba românească înseamnă (Miklossich traduce corect: *Heerde* (Red.) și cu înțelesul acesta cuvântul este cunoscut și în limba polonă. Prespasia „brencă“, care, în Carpați în deobște întrebuițat, s'a respândit de aci peste țerile învecinate, pare a fi dispărut din sêrbească, ce se vorbește în ținuturile din cestine.

(Va urma.)

Îndreptare. În numărul ultim, pag. 39, Alin II sus, la sfêrșitul corespondenței din Caransebeș sê se cetească: *Joandrea* în loc de *Mandrea*.

Bursa de Viena și Pesta
din 5 Februarie 1880

	Viena	Pesta
Renta de aur	102.75	102.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—	80. —
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	81.30	81.25
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumurilor de fer orient. ung.	118.25	119. —
Împrumutul drumurilor de fer ung.	89.50	89.75
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	—	87. —
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	88.52	88.25
Obligațiuni urbariale tomeanse	—	87. —
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	—	—
Obligațiuni urbariale transilvane	87. —	87.25
Obligațiuni urbariale croato-slavoane	89. —	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	90. —	90.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	71.90	71.90
Datorie de stat în argint	72.90	72.75
Renta de aur austriacă	86.10	86.25
Sorți de stat dela 1860	132.20	132. —
Acețiuni de bancă austro-ung.	845. —	845. —
Acețiuni de bancă de credit ung.	303.80	303. —
Acețiuni de credit aust.	277.25	278. —
Sorți ungarești cu premii	—	117. —
Argint	—	5.58
„	—	5.34 1/2
Napoleon	97.80	97.85
100 marce nemțesce	57.80	57.85
London (pe polița de trei luni)	117. —	117. —

Economic.

Sibiu, 3 Februarie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.40—9.40; Grâu scârțeb, fl. 6.90—7.90; Secară fl. 5.30—5.70; Orz fl. 4.20—4.60; Ovăs fl. 2.90—3.30 Cncruz fl. 4.90—5.30; Mălaiu fl. 6—5.50; Cartofi fl. 1.60—1. —; Semênță de căneapă fl. 9.—10.; Mazere fl. 6—7; Linte fl. 11.—12; Fasole fl. 6—7 pro 50 chilo: Fână de păne fl. 7.50; Sălmănă fl. 28—30; Unsoare deporcă fl. 25—26; Săbrut pro 60 chilo fl. 16—17; Sădu de luminări fl. 24—25; Luminări de sădu 50 chilo fl. 28—28.50; Săpană fl. 20—20.50; Fână 50 chilo fl. 1.—1.10; Căneapă pro 50 chilo fl. 16—18 Lemne vârtoase de foc pro metru cubic fl. 3.50 Spirit pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 42—46 cr.; Carne de vișel 55—65 cr. carne de porc 48—50 cr.; carne de berbec 30—32 cr.; ouă 10 de 40 cr.

Extras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitațiuni: în 24 Febr. și 25 Martie imob. lui Abraham Hirsch în Covăș (jud. cerc. Șomeca-mare); în 12 Febr. imob. lui Stefan Varga în A. Simenyfalva (trib. O-dorheiu); în 23 Febr. imob. lui Mihail Porcolab în Cluj (trib.); în 10 Febr. și 20 Martie imob. rēmasului după Iosif Zeyer în Cristian (trib. Sibiu); în 26 Febr. și 26 Martie imob. lui Temistocle Eugeniu în Heghii (judec. cerc. Sângiors); în 16 Febr. imob. lui Michail Krăutner în Bistrița (trib.); în 18 Febr. imob. lui George Bôlôni în Apața; în 4 Martie și 5 Aprilie imob. Parascchivei Căciulă în Tircheș (trib. Brașov); în 12 Febr. și 18 Martie imob. lui Michail Schuller în Noistat (judec. cerc. Sighișoara); în 1 Martie și 2 Aprilie imob. lui Nicolae Sirbu în Brașov; în 26 Febr. și 27 Martie imob. lui Barbu Petcu în Tircheș; în 2 Martie și 3 Aprilie imob. lui Andrei Plaier în Codlea (trib. Brașov); în 12 Febr. și 12 Martie imob. lu Vasile Popa în Pânădie (judec. cerc. Husușeu); în 20 Febr. și 20 Martie imob. lui Samoil și Elisaveta Lani în Bistrița; în 12 Febr. imob. Sofiei Orth în Bistrița (trib.); în 4 Martie și 5 Aprilie imob. lui Martin Bartecsek în Preșmer; în 5 Martie și 6 Aprilie imob. lui Ioan Salmen în Brașov (trib.); în 9 Martie și 9 Aprilie imob. lui Nicolau Prașca în Sibiu (trib.); în 2 Martie și 2 Aprilie imob. Anei Cordea în Aliocș; în 18 Martie imob. lui Ioan Gazda în Sântimre (judec. cerc. Aind); în 28 Febr. imob. rēmasului după Cristina Hanni în Sighișoara (judec. cerc.

Nr. 43 1880.

1—3

CONCURS.

La sunetul părintescului ordin al Măritului Consistoriu archidieceșan dto 15 Ianuarie a. c. Nr. 135 B. pentru vacanta parohie de clasa III Agnita

cu reședința fitoriului protopresbiter tractual, și scrie prin aceasta concurs pentru alegerea de preot ca capelan protopresbiterial în termenul până la 27 Februarie 1880 după care amēsurat dispozițiunilor regulamentului congregsual din 1878 § 19 va urma și alegerea.

Emolumentele sânt:

- a) Venitul pământurilor poțuinei canonice de arătură și de fână în mărime de 10 jugere.
- b) dela 80 familii române câte o ferdelă de cucuruz sfêrmit.
- c) dela 85 familii neorustice câte o jumătate ferdelă;
- d) dela 165 familii venitele stolare staverite de sinodul protopresbiterial introduse în protopresbiterat, care toate împreună după calculii si nodului parohiale ar trece peste suma de 400 v. a.

Doritorii de a concura la acest post, pre lângă rezervarea unei părți din aceste emolumente fitoriului protopresbiter, carele ca atare va purta și responsabilitatea de paroch în sensul § 26 al regulamentului congregsual din 1878 vor avē ași așterne suplicele instruate după § 13 al „Statutului organic“.

Noericchiu în 22 Ianuarie 1880. În conțelegere cu comitetul parochial:

Grigoriu Maier m. p. administr. prt.

Nr. U. 130. 1880.

Publicare de licitațiune.

În 28/16 Februarie a. c. se va ține în oficiul central al Universității săsesci în Sibiu piața mare nrul 15 dela 9 până la 12 oare înainte de ameași și dela 3 până la 6 oare după ameași o licitațiune publică pentru arandarea următorilor munți de pășunat și anume:

Nr. Postal	Situatiunea muntelui	Numirea	Pășunatul de munte, întinderea		Prețul de esclam.
			Jugere	stățâni	
1	Talmaciu	Cornul Pleși	712	—	173
2		Nezovauul mare și mic	1327	—	700
3		Conșul mare și mic	2245	—	760
4		„ „ „ „ „	—	—	706
5		„ „ „ „ „	—	—	732
6	Orlat	Strucatu	1750	—	240
7		Oltiauu	1425	—	561
8		Furnica	1546	—	401
9		Balu	929	1300	446
10		Balintul mare	1101	900	304
11		„ „ „ „ „	650	1000	250
12		Serecinul mare	1253	100	381
13		„ de mijloc	1413	900	621
14		„ de lătura	1141	700	428
15		Baza	Goaza de sus	1419	600
16	„ „ jos		1387	800	381
17	Hancul de sus		1676	1400	300
18	„ „ jos		1686	1400	126
19	Steața de sus		389	1000	211
20	„ „ jos		600	—	88
21	Groapele de sus		794	600	73
22	„ „ jos		452	890	283

Ori cine doreșce a lua în arëndă aceste realități are a depune la mâna comisiunei de licitațiune un vadiu de 10 procente din suma de esclamare, care li se va înapoia celor ce nu vor obține arandă după terminarea licitațiunei, ear arandatorilor li se va scotiți în suma de arëndă, dacă au depus cațiunea de arëndă conform contractului.

Condițiunile mai detaiate se pot vedē și înainte de ziua de licitațiune la oficiul central al Universității săsesci.

Sibiu în 2 Februarie 1880.

Dela oficiul central al Universității săsesci.

Wächter, comite.

[3] 1—3